

Sprog i Praksis

Workshop 15.1 2025

Delprojekt C

Præsentation Syn

Karin Gøbel Davies, Procesleder

Anne Schmidt

Camilla Kjær Madsen

Jeanet Østergaard Jensen

Tina Hillersborg

Synskonsulent

Synskonsulent/ergoterapeut

Pædagog, ADL- og Mobilityinstruktør

Afdelingsleder og synskonsulent

Synskonsulent

Præsentation Høre

Christina Ahler, Procesleder
 Louise Jensen
 Mie Green Jensen
 Malene Leth

Audiologopæd
 Hørekonsulent (Audiologopæd cand.mag.)
 Audiolog/Hørekonsulent
 Hørekonsulent

Præsentation Tale

Maria Nysom Kjærgaard
 Louise Nielsen
 Mette Thomsen Nissen
 Line Stoltenberg

Cand. mag. Audiologopædi
 Logopæd
 Talekonsulent
 Audiologopæd

Om projekt Sprog i Praksis

Introduktion

- Om projekt Sprog i Praksis
- Om God praksis for sprog og begreber i DTHS – en delleverance i Sprog i Praksis

Dialog

- Centrale ord og begreber
Materiale til dialog
- Implementering

Sprog i Praksis

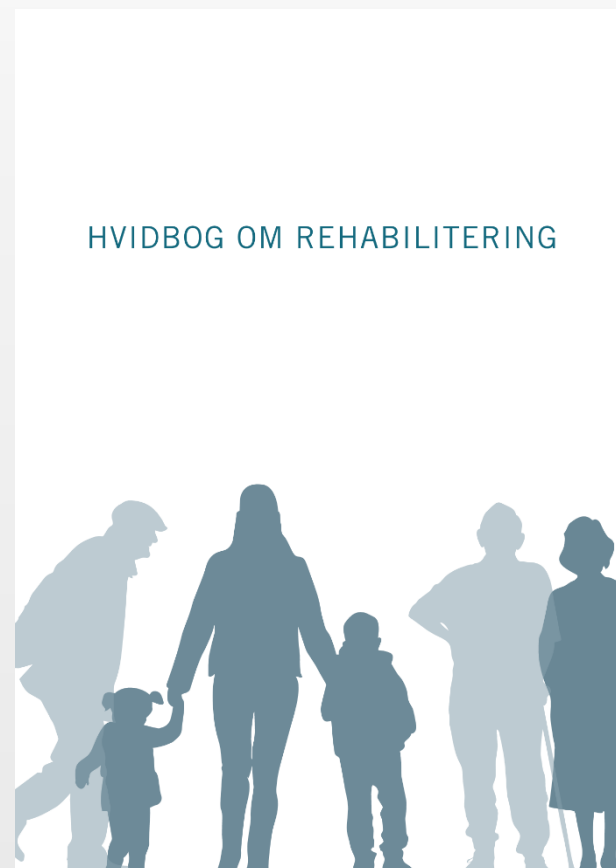
Baggrund

- Lederforum peger ved årsmødet i august 2022 på behovet for at få formuleret en fælles sprog og begrebsramme på tværs af medlemsinstitutionerne med henblik på at styrke kommunikationen og udviklingen af den rehabiliterende praksis.
- En arbejdsgruppe nedsættes i efteråret 2022 med henblik på formulering af projektbeskrivelse.
- Der formuleres november 2023 en projektbeskrivelse som grundlag for iværksættelse af projekt Sprog i Praksis fra årsskiftet 2024.
- Projektet består af 4 delprojekter, der samlet skal udvikle og afprøve en afstemt sprog og begrebsramme i DTHS.

Sprog i Praksis

Hvidbog om rehabilitering, 2022

- Projektet rammesætter sprog og praksis på DTHS-institutioner i et "Hvidbog om rehabilitering 2022"-perspektiv gennem formulering/nytænkning af centrale "ord og begreber" for indsatser, målgrupper, interessenter mv. i DTHS' praksis og indsatser med afsæt i Hvidbogens 5 anbefalinger

Sprog i Praksis

Hvidbogens anbefalinger

1. Den enkelte persons behov, håb, ressourcer og hele livssituation skal danne afsæt for al aktivitet i rehabilitering.
2. Styrk fokus på personer med særlige behov, herunder blandt andet sårbare grupper, børn og pårørende
3. Styrk den faglige kvalitet gennem forskning, evidensbaseret, systematisk dataindsamling, monitorering og fælles nationale beskrivelser af rehabiliteringskompetencer
4. Styrk koordinering og sammenhæng på tværs af lovgivning, forvaltningsområder og fagområder
5. Hvidbogens indhold og anbefalinger operationaliseres og monitoreres – der etableres en tænketank

Sprog i Praksis

Formål – kopieret fra projektbeskrivelsen

- at etablere og implementere en fælles sproglig og begrebsmæssig ramme på tværs om de opgaver, vi løser for personer med særlige behov bl.a. med henblik på at beskrive faglige kompetencer, kvalitet og resultatopfølgning i en ramme for højt specialiseret rehabilitering, som nødvendigt grundlag for:
 - kvalitetssikring af de højt specialiserede rehabiliterende indsatser
 - samarbejde og udvikling tværfagligt og på tværs af DTHS' institutioner
 - samarbejde med eksterne aktører indenfor andre områder
 - statistik/resultatopfølgning for det samlede DTHS-område

Sprog i Praksis

Formål redigeret i henhold til God praksis for sprog og begreber i DTHS

- at etablere og implementere en fælles sproglig og begrebsmæssig ramme på tværs om de opgaver, vi løser for personer med særlige behov bl.a. med henblik på at beskrive faglige kompetencer, kvalitet og resultatopfølgning i de rehabiliterende indsatser i DTHS, som nødvendigt grundlag for:
 - kvalitetssikring af de rehabiliterende indsatser
 - samarbejde og udvikling tværfagligt og på tværs af DTHS' institutioner
 - samarbejde med eksterne aktører indenfor andre områder
 - statistik/resultatopfølgning for det samlede DTHS-område

Sprog i Praksis

Projektets leverancer

A: Formidlede, strukturerede og eksternt kvalificerede begrebsafklaringer

- Afstemt sprog og begreber i DTHS

B: Generisk skabelon for god praksis-vejledninger

- Angiver væsentlige temaer og sprog - dækker søjler på tværs Tale, Høre, Syn

C: **Nye eller nyreviderede god praksis-vejledninger, som er fleksible i brug**

- **Tale – Høre – Syn (IKT)**

D: Guide til implementering af fælles sprog i DTHS

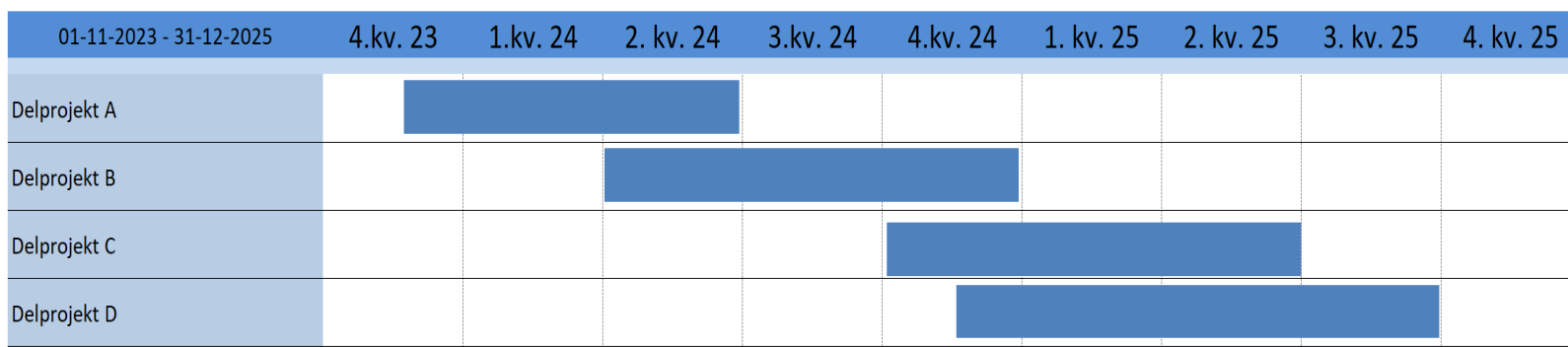
- Guide og adgang til implementeringsstøtte for DTHS-institutioner

Sprog i Praksis

Projektets tidsplan

- A. Udvikling af fælles sprog og begrebsoversigt og -forklaring
- B. Udvikling af generisk skabelon for god praksis-vejledninger
- C. Revidering (pilot) af god praksis-vejledninger ud fra skabelon – 3 stk.
- D. Implementeringsstøtte

Projekt tidsplan overordnet

Delforløb A

God praksis for sprog og begreber i DTHS

1. Halvår 2024

Udvikling af fælles begrebsoversigt og –forklaring

- Inddragelse af alle relevante kilder
- Udvikling af prototype af fælles begrebsoversigt i arbejdsgruppe med repræsentation af tale, høre og syn
- Kvalificering i DTHS-institutioner, som repræsenterer tale, høre og syn
- Ekstern kvalificering hos interessenter og videnspersoner

Se den samlede organisering inkl. projektgruppens sammensætning

God praksis for sprog og begreber i DTHS

Leverancen – kan tilgås via link nedenfor.

- [En samlet præsentation af leverancen på hjemmesiden](#)
der indeholder følgende delleverancer:
 - [En rammebeskrivelse der er en overordnet beskrivelse af praksis i DTHS og indeholder de fleste af de ord og begreber, der er afstemt i leverancen](#)
 - [En ord og begrebsliste med definitioner, projektgruppens kommentarer og kildehenvisninger](#)
 - [En kildeoversigt](#)

Centrale ord og begreber

Rehabilitering

En indsats, der er målrettet personer, som oplever eller er i risiko for at opleve begrænsninger i deres fysiske, psykiske, kognitive og/eller sociale funktionsevne og dermed i hverdagslivet.

Kommentar

Formålet med rehabilitering er at muliggøre et meningsfuldt liv med bedst mulig aktivitet og deltagelse, mestring og livskvalitet. Rehabilitering er en samarbejdsproces mellem en person, pårørende, fagprofessionelle og andre relevante parter. Rehabiliteringsindsatser er målrettede, sammenhængende og vidensbaserede med udgangspunkt i personens perspektiver og hele livssituation. Termen rehabilitering anvendes generelt i DTHS som overbegreb for indsatser. Se også under specialundervisning.

I DTHS følges desuden praksis i Hvidbogen om at definitionen for rehabilitering også dækker habilitering.

Centrale ord og begreber

Person

En person i rehabilitering er et menneske, der oplever eller er i risiko for at opleve begrænsninger i sin fysiske, psykiske, kognitive og/eller sociale funktionsevne og dermed i hverdagslivet.

Kommentar

I DTHS anvendes person som samlende begreb for de, der modtager rehabilitering.

Person er en neutral term, der anvendes af Hvidbog om rehabilitering i definitionen af begrebet rehabilitering og er citeret her. Der henvises også til, at man på tværs af forvaltninger osv. bruger andre termer – fx borger.

Hvidbog om rehabilitering, 2022 citat: “Person er valgt for at undgå stigmatisering, understøtte, at personen er en aktiv partner samt for at følge den betegnelse, der anvendes i Handicapkonventionen”.

Person anvendes i Bekendtgørelse af lov om specialundervisning for voksne som samlebegreb for målgrupperne.

Centrale ord og begreber

Begrænsninger

Begrænsninger betyder, at personen oplever nedsatte kropsfunktioner, nedsat udførelse af de aktiviteter, som personen ønsker eller nedsat deltagelse i hverdagslivet og/eller de dele af samfundslivet, personen ønsker, eller som er forventeligt sammenlignet med andre på samme alder og i samme livssituation.

Kommentar

Begrænsninger kan være midlertidige eller permanente. Omfang og betydning af begrænsningerne kan kun identificeres ved først at foretage en systematisk helhedsorienteret udredning af, hvilke aktiviteter, der er betydningsfulde for personen, og hvilke områder inden for deltagelse, personen ikke kan eller har svært ved at deltage i.

Omgivelserne kan være en begrænsende faktor.

I DTHS anbefales det at anvende begrænsninger frem for vanskeligheder, problemer, udfordringer og lign.

Centrale ord og begreber

Praksis

Faglige tilgange, strategier, metoder, procedurer og rutiner.

Kommentar

Praksis forstås som de forudsætninger, der skal være tilstede for at levere en rehabiliterende indsats med en bestemt faglig målsætning.

I DTHS betegner praksis således alle de institutionelle og faglige vilkår og indsatser, der er en forudsætning for at levere rehabilitering.

Centrale ord og begreber

Fagprofessionel

En person med uddannelse og kompetencer inden for et givent fagområde.

Kommentar

Fagprofessionelle kan i DTHS-regi være audiologopæder, speciallærere, optikere, it-teknikere og -undervisere og andre faguddannede med eksempelvis efteruddannelse inden for syns- og IKT-området.

Begrebet inkluderer betegnelserne fagperson, konsulent, underviser, terapeut, audiologopæd m.fl.

Centrale ord og begreber

Rådgivning

Indsats, hvor en fagperson gennem dialog og formidling inden for et specifikt emne, hjælper en person eller gruppe af personer med at klarlægge problemer og opstille løsningsforslag og handlemuligheder, for derved at sætte personen i stand til at foretage valg og handlinger i forhold til den situation, der ligger til grund for henvendelsen.

Kommentar

I DTHS anvendes rådgivning og vejledning synonymt med rådgivning som den bærende betegnelse.

Centrale ord og begreber

4 faser i rehabiliteringsforløb

- Behovsvurdering: Udredning og vurdering af funktionsevne og samlet situation
- Målsætning: Beslutning om mål og rehabiliteringsindsatser samt aftale om evaluering
- Rehabiliteringsindsatsen: Den konkrete rehabiliterende indsats i samarbejde med personen/pårørende – eksempelvis specialundervisning, specialpædagogisk bistand, rådgivning, kursus, hjælpemiddelafrøvning med løbende evaluering af målopfyldelse og tilretning af indsats mv.
- Evaluerende fase: Vurdering af om personen har opnået sine mål med rehabiliteringen.

[Link til rammebeskrivelsen](#)

[Link til kildematerialet se s. 86](#)

Pause

Delprojekt C opgaven?

- Pilotafprøvning af GP manual til skabelon til udvikling god praksis vejledninger
- Procesledere mødes med projektleder for sparring og evt. optimering af GP vejledningen til skabelon.
- Revision af God praksis vejledning i tale, høre og synsområdet
- Revision af:
 - Tale: Ikke progredierende dysartri, 2026
 - Syn: Udredning af synsvanskeligheder hos voksne, 2019
 - Høre: Vejledning i Hørevanskeligheder (vejledning i udredninger), 2017

Forudsætninger for opgaven

GP manualen

- God Praksis manualen til udarbejdelse af god praksis vejledninger
 - Opbygning og anvendelse
 - Forudsætninger for en rehabiliterende DTHS institution
 - Forudsætninger fagligt
 - Person/aktører i rehabiliteringsindsatsen
 - Rehabiliteringsprocessen (indsatsen) – 4 faser
 - Behovsvurdering, udredning, rehabiliteringsindsatsen, evaluering
 - Monitorering

GP skabelonen

- God praksis skabelonen
 - Opbygning og anvendelse
 - Udformning og tilgængelighed
- Endelig udformning og offentliggørelse

Projektplan/sparringsgruppemøder

Dato	Aktivitet/ Mål
15.1.:	Workshop
20.2.	Forudsætninger fagligt og Personer/aktører i rehabiliteringsindsatsen
10.4.	Indsatsen fase 1 og 2
1.5.	Status: Arbejdet med indsatsen fase 3 og 4
28.5.	Indsatsen fase 3 og 4 færdig
18.6	God praksis vejledning færdig – inkl. monitorering

Tid til opgaven

- Udgiftsrefusionen leveres som et på forhånd aftalt rammebeløb eksempelvis kr. 10.000, idet der ønskes en så simpel administration som muligt.
- Udgiftsrefusionen dækker således ikke de reelle lønudgifter på institutionerne til de konkrete medarbejdere, og kan derfor ikke omregnes til et konkret timetal. Der vil i forbindelse med indgåelse af aftale være estimeret et forventet timetal.
- Der er i DTHS ikke tradition for at dække konkrete lønudgifter:
 - da det vil medføre at DTHS ikke vil kunne gennemføre udviklingsprojekter m.v. i det ønskede omfang
 - da deltagelse i projekter og arbejdsgrupper i DTHS-regi i de fleste sammenhænge vil medvirke til udvikling af deltagernes kompetencer og viden = opkvalificering
 - da enhedskontingentet i nogen grad kompenserer for dette – de største institutioner med forholdsvis lavere medlemsbidrag oftest bidrager mest i forhold til deltagelse med medarbejdere i DTHS-regi.
- Ved særlige opgaver som projektledelse eller lignende kan der indgås særlige aftaler om honorering ud over ovenstående.

Frokost pause

Referencer

- Faglige referencegrupper/-personer?
 - Kan vi etablere en faglig kollegial referencegruppe?
 - Og hvordan